

Sygn. akt V U 523/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 lipca 2020 r.

Sąd Okręgowy w Kaliszu V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Romuald Kompanowski

Protokolant: p. o. stażysty Katarzyna Dębczyńska

po rozpoznaniu w dniu 20 lipca 2020 r. w Kaliszu

odwołania P. D. oraz K. D. prowadzącego działalność gospodarczą (...) w S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

z dnia 10 lutego 2020 r. Nr (...) ((...) - (...))

w sprawie P. D. oraz K. D. prowadzącego działalność gospodarczą (...) w S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

o ustalenie ubezpieczenia

1. **Zmienia zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. z dnia 10 lutego 2020 r. znak (...) ((...) - (...)) w ten sposób, że stwierdza że odwołująca P. D. jako pracownik u płatnika składek: K. D. prowadzącego działalność gospodarczą (...) w S. podlega obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym: emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu od 23 listopada 2018 roku.**
2. **Zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. na rzecz odwołujących: P. D. i K. D. kwoty po 180,00 złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.**

Sygn. akt V U 523/20

UZASADNIENIE

Decyzją z 10 lutego 2020 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. stwierdził, iż P. D. nie podlega od 23 listopada 2018 r. ubezpieczeniom społecznym: emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu, z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę w firmie (...) w S. wobec stwierdzenia, iż umowa o pracę została zawarta w celu uzyskania uprawnień do korzystania ze świadczeń z ubezpieczeń społecznych.

Od powyższej decyzji odwołanie złożyła P. D. oraz K. D. wnosząc o jej zmianę i ustalenie, iż P. D. podlega ubezpieczeniu pracowniczemu od 23 listopada 2018 r.

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. wniósł o oddalenie odwołania.

Sąd ustalił, co następuje:

Odwołująca P. D. urodzona dnia (...) posiada wykształcenie wyższe. Ukończyła w 2018 roku uniwersytet ekonomiczny uzyskując tytuł magistra ekonomii.

K. D. prowadzi pozarolniczą działalność gospodarczą od 2013 roku w zakresie produkcji papieru falistego i tektury falistej oraz opakowań z papieru i tektury. Działalność ta pierwotnie zlokalizowana była w miejscowości S.. W trakcie działalności, K. D. otworzył zakład produkcyjny z pomieszczeniami magazynowymi w miejscowości S. w odległości ok. 20 km od siedziby firmy.

dowód: zeznania odwołujących, zaświadczenie o wpisie do ewidencji w aktach ZUS.

K. D. od 2016 r. jest teściem P. D.. Już wtedy P. D. będąc jeszcze studentką studiów stacjonarnych przyjeżdżała z mężem do S. w czasie wolnym od zajęć na uczelni i pomagała teściowi w prowadzeniu firmy. Miała pełną orientację o profilu działalności teścia, podpowiadała teściowi możliwe kierunki działalności wykorzystując w ten sposób wiedzę nabywaną w okresie studiów.

dowód: zeznania odwołującej P. D..

We wrześniu 2018 roku P. D. ukończyła studia magisterskie na Uniwersytecie Ekonomicznym w P..

dowód: odpis dyplomu w aktach ZUS.

23 listopada 2018 r. P. D. jako pracownik i K. D. jako pracodawca zawarli umowę o pracę na okres próbny od 23 listopada 2018 r. do 31 grudnia 2018 r. Kolejną umową – z 31 grudnia 2018 r. wskazane wyżej osoby zawarły umowę o pracę na czas nieokreślony.

dowód: umowy o pracę w aktach ZUS.

Odwołująca wykonywała pracę pracownika biurowego polegającą na przyjmowaniu dostaw tektury, nadzorze nad przetwarzaniem tektury, kontaktach z urzędami, przygotowanie dokumentacji magazynowej, kontaktach z biurem rachunkowym, kontakcie bezpośrednim z klientami, organizacją pracy magazynowej.

obsługiwaniu zgłaszających się do hurtowni klientów. Podawała im towar, informowała o cenach, a po dokonaniu zakupu pobierała należność za kupiony towar oraz wystawiała dokument sprzedaży. Taką pracę odwołująca wykonywała każdego dnia roboczego w godzinach od 9-ej do 16-ej. Ponadto w zależności od potrzeb, odwołująca przynosiła do obsługującego firmę biura rachunkowo – księgowego dokumenty księgowe. Powyższe prace P. D. wykonywała każdego dnia roboczego zasadniczo w godzinach od 7-ej do 15-ej.

dowód: zeznania świadków: B. R., E. K., Z. N.,

A. N., M. S., M. F., zeznania

odwołujących, lista obecności w aktach ZUS.

Od 4 czerwca 2019 r. odwołująca miała orzeczoną czasową niezdolność do pracy z uwagi na powikłania ciążowe. Cięża u odwołującej została potwierdzona w lutym 2019 r. i był to 16 tydzień ciąży. Nie było wtedy przeciwwskazań do wykonywania pracy. Zwolnienie lekarskie wystawione zostało 4 czerwca 2019 r. a 19 czerwca 2019 r. odwołująca została w związku z przebiegiem ciąży została przyjęta na oddział szpitalny i przebywała tam do 25 czerwca 2019 r. Poród miał miejsce 21 lipca 2019 r.

dowód: zaświadczenia lekarskie w aktach ZUS.

Sąd zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 6 ust 1 pkt.1 i art. 13 pkt.1 ustawy z dnia 13.10.1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. Nr 137 póź. 887 z późn. zm.). obowiązkowym ubezpieczeniom emerytalnym, rentowym, chorobowym i wypadkowym - podlegają osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej są pracownikami w okresie od nawiązania stosunku pracy do dnia jego ustania.

Stosownie zaś do treści art. 1 ust 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz. U. Nr 60 póź. 636 z późn. zm.) osobom tym, w razie choroby lub macierzyństwa, przysługują świadczenia pieniężne na warunkach i w wysokości określonych ustawą.

Zgodnie z treścią art. 83 k.c. w związku z art.300 k.p. nieważne jest oświadczenie woli złożone drugiej stronie za jej zgodą dla pozor. Złożenie oświadczenia woli dla pozor oznacza, że osoba oświadczająca wolę nie chce, aby powstały skutki prawne, jakie zwykle prawo łączy ze składanym przez nią oświadczeniem. Inaczej mówiąc strony niejako udają, że dokonują jakiejś czynności prawnej np. zawierają umowę o pracę.

Okoliczność, iż strony sporządziły umowę o pracę, nie stoi na przeszkodzie uznaniu, iż działanie stron w sytuacji gdy wiadomo było, iż odwołująca w krótkim czasie będzie chciała korzystać ze świadczeń z ubezpieczenia społecznego, jest sprzeczne z zasadami współzycia społecznego. Nie można wyrazić akceptacji dla nagannych i szkodliwych społecznie zachowań, stanowiących przejaw szerszego zjawiska wyłudzenia świadczeń z systemu ubezpieczeń społecznych, polegającego na zawieraniu umów na korzystnych warunkach na krótki okres przed zajściem zdarzenia rodzącego uprawnienie do świadczeń z ubezpieczenia społecznego i to w wysokości ustalonej od wygórowanego wynagrodzenia za pracę.

ZUS ma prawo ocenić sporządzoną umowę o pracę i uznać ją za pozorną, sprzeczną z prawem czy zasadami współzycia społecznego co ma skutki dla ubezpieczonego w zakresie istnienia podstawy ubezpieczenia (por. Wyrok SN, sygn. akt III UK 200/04, opublikowany w Rzeczpospolitej 2005 r., Nr 50, str. C-1). Podzielając ten pogląd dodać należy, iż rzeczą przedsiębiorcy jest zatrudnianie pracowników dla realizacji celów gospodarczych z tą działalnością związanych, lecz okoliczności te nie są obojętne dla organu rentowego, gdy ciężar utrzymania ubezpieczonego przerzucany jest na fundusze publiczne. Podobnie wypowiedział się Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 25.01.2005 r. II UKN 141/04 (OSNC 2005 Nr.15 /235). O pozorności umowy decydują okoliczności jej zawarcia, cel jaki strony chciały osiągnąć i charakter wykonywanych czynności.

Okoliczność, iż strony sporządziły dokumenty związane zwykle z nawiązaniem stosunku pracy, nie znaczy jeszcze, iż do nawiązania stosunku pracy doszło.

Celem zawarcia umowy o pracę jest nawiązanie stosunku pracy, a więc świadczenie przez pracownika pracy przez określony, dłuższy okres, w zamian za wynagrodzenie.

Pośrednim celem zatrudnienia jest także uzyskanie stażu emerytalnego czy ochrony ubezpieczeniowej na wypadek zajścia ryzyka choroby, wypadku, starości.

Podkreślić przy tym trzeba, że zarówno przepisy prawa pracy, prawa ubezpieczeń społecznych, jak i przepisy ustrojowe pozwalają tak kształtować elementy stosunku pracy, jaka jest wola stron. Jednakże przestaje powyższa kwestia być tylko sprawą stron nawiązujących stosunek pracy, gdy po uregulowaniu jedno - dwumiesięcznych składek przerzuca się ciężar wypłaty świadczeń na fundusz dysponujący publicznymi pieniędzmi, którymi zarządza ZUS. Nie może być tak iż konstruuje się stosunek prawny pod istniejącą sytuację, nie dla realizacji celu jakim ten stosunek ma służyć a dla osiągnięcia innych celów, a więc uzyskania świadczeń, do których strony tego stosunku nie spełniały warunków.

W niniejszej sprawie, zgromadzony materiał dowodowy wskazuje iż strony sporządziły umowę o pracę i umowa ta była realizowana. Odwołująca udawała się do miejsca prowadzenia działalności przez K. D. i tam realizowała zadania wskazane w umowie o pracę i wynikające z bieżąco wydawanych jej poleceń. Za pracę wypłacane było odwołującej wynagrodzenie. Odwołująca miała kwalifikacje i możliwość, aby pracę świadczyć, a K. D. miał potrzebę i możliwość zatrudnienia pracownika. Okoliczności związane z wykonywaniem przez odwołującą pracy zostały przedstawione w

sposób nie budzący wątpliwości przez bezstronne, nie zainteresowaną rozstrzygnięciem w sprawie w określonym kierunku osoby – pracowników innej firmy niż firma (...). Inne osoby zeznające w sprawie – zatrudnione przez K. D. przedstawiały podobny co wyżej obraz relacji między odwołującą a pracodawcą. Po przeprowadzeniu tego dowodu i po zapoznaniu się treścią zeznań świadków, organ rentowy nie wnioskował o przeprowadzenie kolejnych dowodów. Nie pojawiły się więc nowe okoliczności wymagające przeprowadzenia jeszcze nowych dowodów ponad to co wynikało z dotychczas przeprowadzonych w sprawie czynności dowodowych. Zatem stosując zasadę rozkładu ciężaru dowodowego przyjąć należało, iż strona odwołująca wykazała wszelkie okoliczności związane z prawidłowym nawiązaniem stosunku pracy i towarzyszące temu stosunkowi elementy rzeczowe w postaci wykonywania pracy zaś organ rentowy nie przedstawił poza podnoszonym w decyzji i w trakcie postępowania sądowego zarzutem o pozorności zawartej umowy o pracę jakichkolwiek dowodów na poparcie tej pozorności.

Z tych względów uznać należy, iż w niniejszej sprawie doszło do zawarcia umowy o pracę oraz jej realizacji i odwołująca podlegała ubezpieczeniu pracowniczemu w okresie od dnia 23 listopada 2019 r.

Stąd odwołanie jako zasadne podlegało uwzględnieniu, a decyzja zmianie w myśl art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. o czym sąd orzekł w punkcie 1 sentencji wyroku.

O kosztach sąd orzekł w oparciu o przepis art. 98 k.p.c. oraz przepis § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22.10.2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie w stawce minimalnej.